		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Џејмс Ф. Џекел, Дејвид Л. Кац, Џоан Џ. Елмор, Доротеа М. Џ.Вајлд	Епидемиологија, биостатистика и превентивна медицина	Табернакул	2010

Прилог бр.3		**Предметна програма од прв циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	**Стоматолошки апарати и опрема**			
2.	Код	ДМИАО2			
3.	Студиска програма	Дентална медицина - интегрирани студии од прв и втор циклус			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет – Скопје, Катедра за стоматолошка протетика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	2	семестар	3
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	2			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Емилија Бајрактарова Ваљакова			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Ислушани сите задолжителни предмети од прва година			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Студентот да се запознае со стоматолошките апарати и опрема кои се потребни за функционирање на една стоматолошка ординација и изведување на стоматолошката дејност. Студентот се стекнува со знаење за техничките карактеристики, начинот на употреба и во која област од стоматологијата одреден апарат или опрема може да се користи.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	**Теоретска настава - предавања** **1. Вовед во стоматолошки апарати и опрема, терминологија...1 час** Резултати: студентот се воведува во предметот, методските единици кои ќе бидат презентирани и се запознава со „Правилникот за потребниот простор, опрема и стручен кадар за основање, почнување со работа и вршење на здравствена дејност во здравствени установи“ одобрен од Министерството за здравство.			

		2. **Дентална единица - стоматолошка столица...1 час** Резултати: студентот се запознава со техничките карактеристики на стоматолошката столица, составните елементи и системите за поддршка и нивната намена, со цел ергономско работење на стоматологот, стоматолошката сестра и правилно и удобно седење на пациентот. 3. **Компресори и дентални (насадни) инструменти...1 час** Резултати: студентот се запознава со техничките карактеристики и намената на компресорите, микромоторите, денталните турбини, колениците, насадниците за екстра-орална пракса, како и инструментите што се користат со наведените насадни инструменти. 4. **Повеќенаменски дентални инструменти...1 час** Резултати: студентот се запознава со ултразвучни апарати и насадни инструменти што служат за машинска ендодонција, ретрограден третман на коренските канали, препарација на забите за изработка на коронки и кавитети за изработка на инлеи и онлеи. 5. **Стоматолошки апарати за воздушна абразија...1 час** Резултати: студентот се запознава со различни системи за воздушна абразија со екстра-орална или интра-орална намена, што користат различни типови на абразивен материјал во зависност од супстратот кој се третира: алуминиум оксидни зрна, калциум карбонат и натриум карбонат, глицин, како и алуминиум оксидни зрна обложени со силициум диоксид. 6. **Дијагностички апарати за тврди забни супстанци...1 час** Резултати: студентот се запознава со повеќенаменски апарати кои без користење на Х-зраци овозможуваат сигурно детектирање на кариозни лезии и во најраните фази, детектирање на плак и конкременти. 7. **Дијагностички апарати за меки орални ткива...1 час** Резултати: студентот се запознава со апарати со кои се спроведува скрининг на оралната мукоза и се овозможува визуелизација на абнормалностите на оралната мукоза и рано детектирање на предмалигните дисплазии и оралните карциноми. 8. **Апарати што се користат во ендодонцијата...1 час** Резултати: студентот се запознава со апарати со кои се испитува виталноста на пулпата, се одредува должината на коренските канали, овозможуваат детекција на перфорации на ѕидот на корените и детерминирање на позицијата на апикалниот отвор. Во текот на предавањето, студентот ќе се запознае и со повеќенаменски апарат со кој може да се одреди одговорот на пулпата на термички дразби, оптурација на коренските канали, каутеризација на ткивото и локализирана коагулација. 9. **Лампи за полимеризација на композитни материјали, радиометар...1 час** Резултати: студентот се запознава со лампи што се користат за полимеризација на композитни материјали, но и апарат со кој може да се измери јачината на светлината со која се врши полимеризацијата. 10. **Апарати што се користат при протетички / ортодонтски третман...1 час** Резултати: студентот се запознава со апарати што служат за отстранување на фиксни протетички реставрации, автоматско замешување на отпечаточни материјали, за регистрирање на загризната сила и дигитален систем за анализа на оклузијата, како и апарат за вакуумско обликување на фолии за различна намена. 11. **Апарати што се користат при пародонтален третман..1 час** Резултати: студентот се запознава со апарати за полирање на забните површини, ултразвучно отстранување на супра- и субгингивални депозити, повеќенаменски апарати кои, со различни додатоци, можат да се користат во различни специјалности, како и апарати за одредување на фокуси. 12. **Апарати што се користат при орално-хируршки третман...1 час** Резултати: студентот се запознава со елементите на орално-хируршка единица (хируршки мотор, контролна табла, хируршки насадник, носач за иригација), апарат за термокаутеризација. 13. **Дигитални Рентген апарати...1 час**

		Резултати: студентот се запознава со апарати за екстраорално (ортопантомографи 2-Д и 3-Д) и интраорално снимање. **14. Ласери во стоматологијата...1 час** Резултати: студентот се запознава со техничките карактеристики и индикациите за примена на „меките“ и „тврдите“ ласери. **15. Дигитална клиничка стоматологија: „chair-side“ CAD-CAM и 3-D печатење...1 час** Резултати: студентот се запознава со најсовремените технологии за изработка на протетички реставрации и ортодонтски апарати и помагала што можат да се користат во стоматолошките ординации. **Вкупно: .... *15часа*** **Семинари** За секоја од горенаведените теоретски методски единици студентите ќе направат истражување на литературата и ќе подготват семинарски трудови за апаратите и опремата што се користат во различни специјалности на стоматолошката пракса, а кои ќе ги презентираат пред колегите студенти и одговорниот наставник. **Вкупно: .... *15 часа***
13.	Заемна поврзаност на предметите	Поврзаност со сите клинички предмети каде се напоменуваат стоматолошките апарати што се користат при изведувањето на клиничката дејност.
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Интерактивна настава, демонстрирање на апаратите и опремата во клиничките ординации, самостојно истражување, работа во мали групи при подготовката на семинарите, работа во голема група при презентирањето на истите.
15.	Вкупен расположив фонд на време	60 часа

16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања - теоретска настава: часови	15
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), **семинари**, тимска работа: часови	15
		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	
		17.2.	Самостојни задачи: часови	
		17.3.	Домашно учење - задачи	30
18	Услови за потпис	Присуство на 60% од предавањата и изработка на семинарска работа		

19	Начин на оценување		
	19.1.	Тестови: бодови	40
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови	10
	19.3.	Завршен испит: бодови	50

20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода	5 (пет) (F)
		од 60 до 68 бода	6 (шест) (E)
		од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)
		од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)
		од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Самоевалуација од страна на студентите, проценка на постигнатиот успех на студентите и проодност на студентите кои го положиле предметот.	
22.	Литература		
	22.1.	Задолжителна литература	

		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Емилија Бајрактарова Ваљакова	Стоматолошки апарати и опрема	Емилија Бајрактарова Ваљакова	2025
		2.	Соња Апостолска	Ергономија	Соња Апостолска	2014
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година

Прилог бр.3		**Предметна програма од прв циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Социјална медицина			
2.	Код	ДМИСМ2			
3.	Студиска програма	Дентална медицина - интегрирани студии од прв и втор циклус			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, Катедра за социјална медицина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	2	семестар	3
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	2			
8.	Наставник	Раководител на Катедра: Проф. д-р Фимка Тозија Одговорен наставник: Проф. д-р Фимка Тозија *Наставата ја изведуваат сите наставници од Катедрата за социјална медицина			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Нема			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	• Запознавање со основните принципи на социјалната медицина • Организација и евалуација на здравствени системи • Здравствен менаџмент • Економика во здравство • Квалитет на здравствена заштита • Превенција и здравствена заштита на вулнерабилни групации на населението			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	**Теоретска настава -предавања** **1. Поглавје: основи на социјална медицина (2 часа)** - Социјална медицина како наука, дефиниција; - Социјалномедицински метод, концепти, цели, подрачје на активност, предмет на проучување на социјална медицина - Евалуација на здравје и здравствена состојба на населението; - Информатика, статистика и евиденции во здравството. **2. Поглавје: социјални болести (4 часа)** - Социјално медицински аспекти на хронични заболувања (кардиоваскуларни болести, малигни неоплазми, болести на зависност, дијабетес мелитус);			